

บุศรา อินทฤทธิ์ 2551: ผลของการคอร์รัปชันที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สุมาลี สันติพลวุฒิ, ปร.ศ. 141 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการคอร์รัปชันในประเทศไทย และ 2) ศึกษาผลของการคอร์รัปชันที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรเพื่อความความโปร่งใสนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการศึกษาสภาพทั่วไปของการคอร์รัปชันในประเทศไทย และใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อศึกษาผลของการคอร์รัปชันที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทยมีที่มาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ สาเหตุจากตัวบุคคล และสาเหตุจากสภาพแวดล้อม ส่วนรูปแบบพฤติกรรมกรรมการคอร์รัปชันในประเทศไทยมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การฝ่าฝืนหลักเลี้ยว การจูงใจข่มขู่ การสมยอม การข่มขู่เบียดบัง การปลอมแปลง และการมีผลประโยชน์ร่วม ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันจะต้องใช้มาตรการหลายด้านประกอบกัน เช่น การกำหนดให้มีกฎระเบียบการบริหารที่ชัดเจน หรือการลดความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง รัฐบาล ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือข้าราชการกับหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันซึ่งแสดงถึงระดับของการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น ปรากฏว่าระดับของการคอร์รัปชันของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย จากค่าดัชนีเท่ากับ 2.79 ในปี พ.ศ. 2538 เป็น 3.60 ในปี พ.ศ. 2549 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์บ่งชี้ว่าการคอร์รัปชันมีแต่เพียงผลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยผ่านช่องทางการค้าระหว่างประเทศ ช่องทางการศึกษา ความมั่นคงทางการเมืองการปกครอง และการลงทุน ตามลำดับ กล่าวคือ เมื่อระดับของการคอร์รัปชันเพิ่มขึ้น (ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันลดลง) จะส่งผลให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศลดลง โดยส่งผลผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังกล่าว

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะ คือ ในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ควรนำมาตรการในหลาย ๆ ด้านมาใช้ร่วมกัน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ในสังคม นอกจากนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแต่ละช่องทางที่คอร์รัปชันใช้ส่งผลผ่านไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม ตลอดจนถึงคณะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ควรได้รับการตรวจสอบอย่างเข้มงวดและมีมาตรการลงโทษที่เด็ดขาด ควรยกระดับเงินเดือนและสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และควรปลูกฝังค่านิยมให้มีความสะอาดต่อการคอร์รัปชัน เพื่อลดและขจัดปัญหาคอร์รัปชันให้หมดสิ้นไปได้ในที่สุด ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม